

een volksuitgave had gemaakt en niet een „gewonen roman”, die, naar alle waarschijnlijkheid, het lot deelen zal van zoo menig ander voortreffelijk prozawerk, om n.l. binnen drie maanden tijds onder den snel stijgenden boekenvloed van dit najaar totaal te worden bedolven. Het is jammer, dat wij geen centraal cultureel instituut rijk zijn, dat een boek als dit voor zulk een smadelijken en hoogst ongewenschten ondergang behoeden kan.

Wij hebben zoojuist opgemerkt, dat deze nieuwe roman van Marie van Dessel-Poot o.i. terecht een „epos” kan worden genoemd. In dit boek n.l. wordt het accent steeds op het objectieve gelegd (het schip en zijn bemanning) en niet op de een of andere individueel-psychologische ontwikkelingsgang. De levens van de bemanning en hun naaste familie worden er gezien als in beginsel gelijkwaardige uitingen van het visschersbestaan. Zij behooren tezamen, omdat zij een lotsgemeenschap vormen die in de wederwaardigheden van de „VI. 226”, alias de „Maria Magdalena”, haar concrete bevestiging vindt.

Met eenvoudige middelen is Marie van Dessel-Poot erin geslaagd ons deze lotsgemeenschap „van binnen uit” te doen zien. Zij heeft niet gezocht naar een ingewikkelde compositie-methode om tot haar doel te geraken, doch telkens de levens van de diverse leden der bemanning naast elkander gezet, nadat zij van één hunner gezamenlijke ervaringen had verteld. Op deze wijze slaagde zij erin de eenheid van haar gegeven te handhaven zonder het natuurlijk spel der individueele schakeeringen uit het oog te verliezen en zoo kon zij ook voorkomen, dat de bemanning van de „Maria Magdalena” uit „typen” kwam te bestaan. Het is de groote verdienste van de schrijfster, dat zij van kapitein tot scheepsjongen menschen op haar schip heeft weten te plaatsen.

Slechts een heel enkelen keer hoort men de stem van de vertelster door het verhaal heenbreken, doch in den regel is mevrouw van Dessel-Poot erin geslaagd het verhaal voor zich zelf te laten spreken.

Nogmaals: als er reden is van een volksboek te spreken in den besten zin van het woord, dan is dat hier het geval. Dit epos van het Nederlandsch visschersleven — het moge de litteraire verfijning missen van „Het fregatschip Johanna Maria” — verdient geen mindere populariteit. Laat ons niet met een gevoel van bitterheid naar het buitenland moeten verwijzen, waar aan een boek als dit reeds lang recht zou zijn geschied.

ROEL HOUWINK

A. J. P. TUINZING, De moeilijke weg naar het goede einde, Bataviasche Roman, Amsterdam, P. N. van Kampen & Zoon N.V. Z.j.

De titel zegt reeds, dat sentimenteele lezeressen ditmaal niet heimelijk in de laatste pagina behoeven te gluren; de schrijver heeft hen gerustgesteld, het einde van zijn „Bataviasche” roman is goed. Voor den roman, op zichzelf geldt dit echter niet. Zou de Heer Tuinzing wel tot het schrijven van dit boek